

ОТГОВОРИ НА ПИСМЕНИЯ ТЕСТ В КОНКУРСА ЗА СЪДЕБНИ ПОМОЩНИЦИ В НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ В СГС

- 1.С
- 2.С
- 3.А
- 4.А
- 5.А
- 6.А
- 7.В
- 8.В
- 9.А
- 10.С
- 11.С
- 12.С
- 13.С
- 14.А
- 15.А

ОТГОВОРИ НА ВЪПРОС № 16

1. „Каква е според вас точната правната квалификация на извършеното от всеки от четиримата Иван Иванов, Петър Петров, Георги Георгиев и Исус Асенов? “

И четиримата са извършили престъплението „грабеж“, тъй като са участвали в изпълнителното деяние на съставното престъпление, включващо два акта, взаимно свързани, които поотделно осъществяват съставите на престъплението кражба и принуда със съществуващата функционална връзка - принудата е употребена за сломяване съпротивата на владелеца на движимите вещи с оглед отнемането на последните. Така Петров, Георгиев и Асенов са извършили действия, изразяващи се в употребата на физическо и психическо въздействие върху личността на владелеца на вещта (Димитров), а Иванов Петров и Асенов - по прекъсване фактическата власт на собственика („Военно-промишлен комплекс“ ЕАД) върху вещите с факта на вземането им и установяване на собствена власт с цел разпореждане с тях.

Деянието е извършено в условията на съучастие, като всеки от тях е допринесъл за отнемането на инкриминираните вещи от владението на досегашния им собственик посредством сила и заплашване към владелеца им, поради което от обективна страна са действали като съизвършители по смисъла на чл. 20, ал. 2 НК.

От субективна страна и четиримата са действали умишлено, при форма на вината пряк умисъл, като са имали намерение противозаконно да присвоят вещите, за да се разпоредят с тях, съзнавали са общественоопасния характер на деянието, предвиждали са настъпването на общественоопасните последици и са искали те да настъпят. Иван Иванов, Петър Петров, Георги Георгиев и Исус Асенов са съзнавали, че вещите не са техни, а чужди, че се намират във владението на друго, както и че последният не е съгласен да му бъдат отнети и че това несъгласие се преодолява чрез употребата на принуда от тяхна страна, като са искали настъпването на престъпния резултат. Налице е общност на умисъла (и в интелектуалния и във волевия момент) - подсъдимите са осъзнавали, че не действат сами, а в условията на съвместна престъпна дейност помежду си, за да отнемат движимите вещи от пострадалия чрез използването на принуда, като всички са искали настъпването на престъпния резултат. Нещо повече - деянието е извършено при предварителен сговор, като участниците в престъплението

преди осъществяването му са се снабдили с предмети, способстващи извършването му и са разпределили ролята си, но за разлика от кражбата, за квалифицирания състав на грабеж по чл. 199, ал.1, т.2 от НК се изисква организация за „кражби“ или „грабежи“, т.е. да е повече от един, за което по настоящото дело няма данни, поради което не е налице посочената по-тежка квалификация.

Следва извод, че и четиримата са извършили престъпление по чл.198, ал.1, пр.1 и пр.2 вр. чл.20, ал.2 вр. ал.1 от НК.

По отношение на Георги Георгиев е налице квалифицирания състав на чл.199, ал.1, т.3, пр.2 от НК, тъй като с проявата на упражнено насилие спрямо пострадалия Димитров е причинил травма на жертвата с медико-биологичните характеристики на средна телесна повреда по смисъла на чл.129, ал.2 от НК - обезобразяване на лицето - такова загрозяване, при което човешкото лице се изменя съществено и трайно (срв. т.12 от ППВС № 3/1979г.). По - тежко наказуемият състав на грабеж е налице единствено при Георгиев, тъй като същият при причиняване на средната телесна повреда е действал при условията на правен експес, т.е. причиняването ѝ е действие, излизащо извън рамките на първоначалното намерение на съизвършителите за упражняване на принуда спрямо охранителя Димитров. Този извод следва от уговорката между четиримата за отнемане на вещите от склада, вкл. чрез сила и заплашване на охранителя, но внезапният опит на Димитров да задейства сигнално - охранителната техника на склада (паник бутона) е провокирал Георгиев да го удари силно с носения от него пистолет по носа. Това му действие е самоволно и е резултат от внезапно възникнал у него пряк умисъл, излизащ от параметрите на общото решение и за което останалите съучастници не следва да отговарят. При наличие на правен експес, когато две или повече лица са решили да извършат конкретно определено престъпление и някой от тях без знанието и съгласието на другите извърши друго престъпление от уговореното, той ще отговаря за това престъпление, а останалите съучастници ще отговарят само за това, което е било уговорено, ако и то е било осъществено. При съизвършителство също е възможен експес, при който един от съизвършителите да извърши повече от това, което е уговорено или предприето, като всеки от подсъдимите отговаря за това, което лично е извършил.

В този аспект и действието на Г. Георгиев по причиняване на средна телесна повреда на Димитров представлява правен експес, изключващ порождаването на наказателна отговорност и по отношение на останалите съучастници.

По отношение на Исус Асенов е налице привръзка с разпоредбата на чл. 63, ал.1, т.3 от НК, тъй като същият е бил непълнолетен към момента на извършване на деянието.

2. Допуснато ли е съществено процесуално нарушение в хода на досъдебното производство и ако да - какво?

Правата на ощетеното юридическо лице - „Военно-промишлен комплекс“ ЕАД - по чл.75 от НПК не са разяснени на законния му представител - св. Атанасов, което представлява съществено нарушаване на правото на защита на накарнените му от престъплението права.

3. „Допустимо ли е участието на частен обвинител и граждански ищец? Кой може да се конституира като такъв, за какви вреди и до кога най-късно следва да направи такова искане?“

В качеството си на собственик на отнетите при грабежа вещи ощетеното юридическо лице - „Военно-промишлен комплекс“ ЕАД може да участва в съдебното производство единствено в качеството на граждански ищец (юридически лица по принцип не могат да участват като частни обвинители, тъй като нарушените им права имат единствено имуществен - оценен в пари- характер), а охранителят Димитров, тъй като е бил жертва на престъпление против личността (принуда) — може да участва в

качеството на граждански ищец и частен обвинител. Фактът, че Исус Асенов е бил непълнолетен не влияе върху възможността за участие на частен обвинител в съдебното производство, тъй като престъплението е извършено в съучастие с пълнолетни лица (чл.394, ал.2 от НПК).

Юридическото лице може да претендира само стойността на причинените му от деянието имуществени вреди (претърпени загуби), като установяването на вещите от органите на реда (и дори евентуалното им връщане) рефлектира върху основателността на иска, а не на неговата допустимост, тъй като квалификацията е за довършено престъпление. Димитров може да търси единствено неимуществени вреди (патримониумът му не накърнен от престъплението) в резултат на осъществената спрямо него принуда (а от Георгиев - и в резултат на нанесената му средна телесна повреда).

Исканията за конституиране на пострадалите могат да бъдат направени най - късно до началото на съдебното следствие пред първата инстанция (чл. 77, ал.3 и чл. 85, ал.3 от НПК).

4.. „Могат ли подсъдимите в хода на съдебното следствие да бъдат защитавани от защитника от досъдебното производство и защо.“

Това не е възможно, тъй като с даването на обяснения в началото на съдебното следствие от Иван Иванов и отказът от упражняване на това право от останалите негови съпроцесници, възниква противоречие в интересите на подсъдимите, което е основание за отстраняването на общия им защитник на основание чл. 91, ал.3, т.1 от НПК въобще от участие в наказателното производство. Тъй като това противоречие е възникнало едва в хода на съдебното следствие, защитата на всички обвиняеми от един адвокат в досъдебното производство не представлява процесуално нарушение.

5 „Въззивният съд приема, че в хода на първоинстанционното съдебно производство е допуснато съществено процесуално нарушение във връзка със защитата на подсъдимите и връща делото за ново разглеждане от друг състав. С какъв акт трябва да се произнесе второинстанционният съд? Може ли при новото разглеждане на производството съдът да допусне до участие като страна пострадалия, ако не е бил конституиран при първоначалното разглеждане на делото?“

Въззивният съд отменя присъдата на първоинстанционния съд и връща делото за ново разглеждане от друг състав с решение - чл. 334, т.1 вр. 335, ал.2 от НПК, тъй като не се произнася по въпросите за престъплението и вината, визирани в чл. 301, ал.1, т.т. 1-2 от НПК по начин, различен от постановения с присъдата.

При новото (второ) първоинстанционно разглеждане на делото е недопустимо участие на допълнителна страна (едва тогава пострадалия да упражни правото си на участие в качеството на страна в съдебното производство), тъй като делото е върнато поради нарушено право на защита на подсъдим, а участието на допълнителна (акцесорна) страна, вкл. и граждански ищец, обективно води до утежняване на положението на подсъдимия, което е несъвместимо с основанията за отмяна на първата първоинстанционна присъда и пропуснатият от пострадалия преклузивен срок при първото разглеждане на делото.